

Příručka pro žadatele o dotaci

Zjednodušené znění (pro-client)

za podpory:

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Obsah

1	ÚVOD	1
2	ROZDĚLENÍ PROGRAMU	2
2.1	OPRÁVNĚNÍ ŽADATELÉ O DOTACI	2
2.2	ROZHODNÉ DATUM	3
2.3	SEZNAM ODBORNÝCH DODAVATELŮ.....	3
2.4	ÚSPORA ENERGIE NA VYTÁPĚNÍ	3
2.4.1	<i>Komplexní zateplení obálky budovy vedoucí k dosažení nízkoenergetického standardu</i>	<i>3</i>
2.4.2	<i>Kvalitní zateplení vybraných částí obálky budovy (dílčí zateplení)</i>	<i>4</i>
2.4.3	<i>Výpočet úspory při změně budovy (přístavba/nástavba)</i>	<i>5</i>
2.5	PODPORA NOVOSTAVEB V PASIVNÍM ENERGETICKÉM STANDARDU.....	6
2.6	VYUŽITÍ OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ ENERGIE PRO VYTÁPĚNÍ A PŘÍPRAVU TEPLÉ VODY	6
2.6.1	<i>Výměna zdrojů na tuhá a kapalná fosilní paliva nebo elektrického vytápění za nízkoemisní zdroje na biomasu a účinná tepelná čerpadla</i>	<i>6</i>
2.6.2	<i>Instalace nízkoemisních zdrojů na biomasu a účinných tepelných čerpadel do novostaveb</i>	<i>7</i>
2.6.3	<i>Instalace solárně-termických kolektorů.....</i>	<i>8</i>
2.7	DOTAČNÍ BONUS.....	8
3	PŘÍLOHA	9

Tabulky

PŘÍLOHA Č. 1: PŘEHLED OBLASTÍ PODPORY A VÝŠE DOTACE	9

1 Úvod

Společnost TQS, spol. s r.o., připravila tento pro-klientský manuál, za účelem přiblížit žadateli možnosti dotačního programu „Zelená úsporám“ na úsporu energie na vytápění, podporu novostaveb v pasivním energetickém standardu a využití obnovitelných zdrojů energie pro vytápění a přípravu teplé vody.

Významným motivem, který stál na počátku tohoto projektu, je přiblížit Program všem skupinám, které jsou určitým způsobem zainteresovány do této problematiky, zejména ti, kteří mají zájem dané dotace využít.

Doporučení:

Před provedením energeticky úsporných opatření opravdu pečlivě zvažte jejich rozsah, snažte se vyvarovat případům, kdy prováděná opatření jsou nedostačující, nebo zbytečně předdimenzovaná a tudíž i velice nákladná. Nechte si zpracovat Úvodní studii energeticky úsporných opatření, která Vám odpoví na otázky týkající se variant řešení potřebných kroků k úsporám energií na vytápění, jejich náklady, výši dotace, výši úspory, možnosti čerpání úvěru a návratnost investice. Cena Studie je v porovnání se zbytečně vynaloženými prostředky na neefektivní energetická opatření minimální.

Studie je koncipována jako vstupní rozhodovací materiál pro objednatele, který chce znát podrobnou finanční stránku projektu.

V Praze dne 1.10.2009

Jakub Strnad
jednatel společnosti TQS, spol. s r.o.

Příručka pro žadatele ve znění *pro client* vychází ze Směrnice č. 9/2009 Ministerstva životního prostředí o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci programu Zelená úsporám včetně dotčených příloh.

2 Rozdělení programu

Program je rozčleněn na následující oblasti podpory (A – C, včetně dílčích podprogramů):

A. Úspora energie na vytápění

- A.1 Komplexní zateplení obálky budovy vedoucí k dosažení nízkoenergetického standardu
- A.2 Kvalitní zateplení vybraných částí obytných domů (dále jen „dílčí zateplení“)

B. Podpora novostaveb v pasivním standardu

C. Využití obnovitelných zdrojů energie pro vytápění a přípravu teplé vody

- C.1 Výměna zdrojů na tuhá a kapalná fosilní paliva nebo elektrické vytápění na nízkoemisní zdroje na biomasu a účinná tepelná čerpadla
- C.2 Instalace nízkoemisních zdrojů na biomasu a účinných tepelných čerpadel do novostaveb
- C.3 Instalace solárně-termických kolektorů

D. Dotační bonus za vybrané kombinace opatření

2.1 Oprávnění žadatelé o dotaci

- fyzické osoby
- společenství vlastníků bytových jednotek
- bytová družstva
- města a obce (včetně městských částí)
- podnikatelské subjekty
- případně další právnické osoby

Poznámka:

*Žadatelé o dotaci mohou být vlastníci bytových i nebytových jednotek **nepanelového i panelového¹ typu**. V případě bytových domů, musí vlastník před podáním žádosti provést stavebně-technické posouzení budovy, v případě, že z tohoto posudku vyplývá sanace statiky domu nebo oprava pláště, musí ji vlastník provést na vlastní náklady. Tyto práce nesouvisí s dotovanými činnostmi.*

¹ U projektu na zateplení bytových domů postavených v některé z typizovaných konstrukčních soustav uvedených v Příloze č. 1 nařízení vlády č. 299/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je vyžadováno stanovisko poradenských a informačních středisek zřízených podle ust. § 3 odst. 4 nařízení vlády č. 299/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Ta ověří splnění podmínek stanovených v ust. § 3 odst. 1, odst. 2, odst. 3 písm. a) a b) a odst. 4 nařízení vlády č. 299/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů (program Nový panel). Další podmínky pro poskytování podpory na zateplení panelových bytových domů a odchylky v požadavcích na doložení dokladu jsou uvedeny v Příloze č. I/13

2.2 Rozhodné datum

Podporu lze požadovat na projekty, jejichž realizace byla ukončena nejdříve k 1.4.2009 (datum kolaudace, datum podání oznámení o užívání stavby, nebo datum vystavení předávacího protokolu dodavatelskou firmou). Pokud se na plnění projektu podílelo více firem, rozhodným termínem je termín převzetí díla poslední z nich. Formy a podmínky podpory v jednotlivých oblastech a podoblastech podpory programu.

Žádost o podporu lze podat před zahájením provádění opatření, v průběhu, nebo po ukončení a to nejpozději do 12 měsíců po skončení dané realizace (viz.: datum kolaudace apod.)

2.3 Seznam odborných dodavatelů

Energeticky úsporná opatření spadající mezi činnosti A – C mohou provádět **pouze** osoby zaregistrované v Seznamu odborných dodavatelů (dále jen „SOD“)

2.4 Úspora energie na vytápění

2.4.1 Komplexní zateplení obálky budovy vedoucí k dosažení nízkoenergetického standardu

Podmínkou pro přidělení podpory je dosažení výpočtové hodnoty měrné roční potřeby tepla na vytápění (bez vlivu účinnosti otopné soustavy):

u rodinných domů	nejvýše 70 kWh/m ² podlahové plochy za rok
u bytových domů	nejvýše 55 kWh/m ² podlahové plochy za rok

Poznámka:

*Zároveň musí dojít ke snížení měrné roční spotřeby tepla o **40%** oproti původnímu stavu před realizací energeticky úsporných opatření.*

Těchto hodnot lze dosáhnout kvalitním zateplením obálky budovy bez nutnosti využití systému nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla ze vzduchu.

u rodinných domů	nejvýše 40 kWh/m ² podlahové plochy za rok
u bytových domů	nejvýše 30 kWh/m ² podlahové plochy za rok

Poznámka:

Těchto hodnot lze dosáhnout ve většině případů s využitím systému nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla ze vzduchu

Pokud žadatel provedl dílčí zateplení a až následně komplexní, požadavek na snížení výpočtové měrné roční potřeby tepla na vytápění se počítá **oproti původnímu stavu před dílčím zateplením**.

Výše dotace je poskytována na m² podlahové plochy (max. 350 m² na rodinný dům a 120 m² na bytovou jednotku).

2.4.2 Kvalitní zateplení vybraných částí obálky budovy (dílčí zateplení)

V případě dílčího zateplení, žadatel vybírá z níže uvedených opatření (*viz.: nabídka dílčích opatření*), které povedou k úspoře energie na vytápění v obytných budovách minimálně o **20%**, v případě vyšší podpory musí úspora provedená dílčími opatřeními činit **30%**.

Příklad:

Pokud žadatel o dotaci provede energeticky úsporná opatření např. pomocí výměny oken za nová okna plastová či dřevěná (U_w nových oken musí být nižší nebo rovno koeficientu 1,2), kdy výsledné hodnoty povedou k úspoře spotřeby tepla min. o 20% oproti stavu před provedením opatření, má takovéto opatření nárok na poskytnutí dotace v daném Programu.

Jednotlivá níže uvedená opatření musí splňovat uvedené hodnoty.

Nabídka dílčích opatření:

1. zateplení vnějších stěn s dosažením $U_N \leq 0,25$
2. zateplení střechy, nebo nejvyššího stropu s dosažením $U_N \leq 0,16$
3. zateplení podlahy přiléhající k zemině s dosažením $U_N \leq 0,30$, stropu nevytápěného sklepa, podlahy nad nevytápěným prostorem nebo stěn mezi vytápěným a nevytápěným prostorem s dosažením $U_N \leq 0,40$
4. výměna oken s dosažením $U_w \leq 1,2$ a zároveň vnějších dveří (z vytápěného nebo částečně vytápěného prostoru do venkovního prostředí s dosažením $U_N \leq 1,2$, nebo z vytápěného do částečně vytápěného prostoru s dosažením $U_N \leq 2,3$)
5. instalace systému nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla s účinností alespoň 75% při dodržení podmínky, že v objektu jsou instalována těsná okna s celoobvodovým kováním a těsné vnější dveře (spárová průvzdušnost okenních a dveřních spár bude nejvýše $i_{LV} = 0,1 \cdot 10^{-4} \text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{Pa}^{-0,67}$).

Poznámka:

Požadavkem je dosažení alespoň doporučené hodnoty součinitele prostupu tepla danou částí obálky budovy U_N [$\text{W}/\text{m}^2 \cdot \text{K}$].

Výše dotace je poskytována na m² podlahové plochy (max. 350 m² na rodinný dům a 120 m² na bytovou jednotku).

Poznámka:

V této oblasti podpory mohou žádat vlastníci rodinných a bytových domů nepanelového typu.

V případě bytových domů, musí vlastník před podáním žádosti provést stavebně-technické posouzení budovy, v případě, že z tohoto posudku vyplyne sanace statiky domu nebo oprava pláště, musí ji vlastník provést na vlastní náklady. Tyto práce nesouvisí s dotovanými činnostmi

Pokud žadatel provedl opatření spadající do oblasti podpory A.2., může posléze po provedení zbylých opatření odpovídajících oblasti podpory A.1. žádat o podporu ve výši stanovené pro danou oblast. Výše podpory se počítá jako rozdíl mezi podporou pro oblast A.1. minus již získaná podpora A.2.

Poznámka:

Vlastník nemovitosti může o podporu v oblasti A.2. žádat nejvýše jednou.

2.4.3 Výpočet úspory při změně budovy (přístavba/nástavba)

V případě, že žadatel provede vedle zateplení i stavební úpravy na obytné jednotce (přístavba/nástavba), provádí se výpočet měrné roční spotřeby tepla a výše dotace následujícím způsobem:

- a) výpočet měrné roční potřeby tepla před provedením energeticky úsporných opatření, vychází z podlahové plochy bez zahrnutí stavebních úprav (původní stav),
- b) výpočet měrné roční potřeby tepla po provedení energeticky úsporných opatření, vychází z podlahové plochy stávajícího stavu budovy,
- c) výpočet dotace se následně provádí na podlahovou plochu stávajícího stavu, avšak maximálně 1,5 krát podlahové plochy původního stavu.

Pokud žadatel realizuje přístavbu, která splňuje podmínky pasivního standardu a tudíž žádá o podporu na oblast B. Nastane-li případ, kdy souběžně žádá o podporu na oblast podpory A, nezahrnují se do výpočtu podlahové plochy a měrné roční potřeby tepla hodnoty realizované přístavby.

2.5 Podpora novostaveb v pasivním energetickém standardu

Jedná se o podporu výstavby nových rodinných a bytových domů nepanelové technologie v pasivním energetickém standardu, nebo změna stavby stávajících obytných domů na pasivní standard

u rodinných domů	nejvýše 20 kWh/m ² podlahové plochy za rok
u bytových domů	nejvýše 15 kWh/m ² podlahové plochy za rok

Poznámka:

Průměrný součinitel prostupu tepla obálkou budovy nepřekročí hodnotu 0,22 [W/m²·K] pro rodinné domy a 0,30 [W/m²·K] pro bytové domy.

Neprůvzdušnost obálky bude garantována hodnotou $n_{50} \leq 0,6 \text{ h}^{-1}$, která bude ověřena.

Výše dotace je vypočítávána jako fixní částka na jeden rodinný dům, nebo na jednu bytovou jednotku v bytovém domě.

2.6 Využití obnovitelných zdrojů energie pro vytápění a přípravu teplé vody

2.6.1 Výměna zdrojů na tuhá a kapalná fosilní paliva nebo elektrického vytápění za nízkoemisní zdroje na biomasu a účinná tepelná čerpadla

Kotle zařazené do Seznamu výrobků a technologií splňují limity požadované předpisy pro udělení dotace.

Výměna stávajícího zdroje za zdroj na biomasu

Pokud se žadatel rozhodne pro výměnu svého stávajícího kotle na tuhá a kapalná fosilní paliva nebo elektrického vytápění za nízkoemisní zdroj na biomasu může dosáhnout vyššího stupně zvýhodnění v případě, že se rozhodne pro zdroj se samočinným přidáváním (oproti ručnímu přidávání) nebo dle objemu akumulární nádrže (čím větší objem, tím žadatel může dosáhnout vyššího dodatečného zvýhodnění).

Zvýhodněny jsou kotle na biomasu s automatickým přidáváním paliva s akumulární nádrží minimálně 50l na 1 kilowatt jmenovitého tepleného příkonu, oproti kotlům s ručním přidáváním, menší nádrží, či bez ní.

Kotle s ručním dávkováním a akumulární nádrží menší než 50l na 1 kW jmenovitého tepleného příkonu, nebo bez ní, lze využít s dotací, pouze jako náhradu kotle na tuhá či fosilní paliva.

Výměna stávajícího zdroje za tepelná čerpadla

Níže uvedené technologie musí splňovat následující parametry

- **země – voda:** 4,1 při teplotní charakteristice S0/W35

- **vzduch – voda:** 3,0 při teplotní charakteristice A2/W35 (*Poznámka: podporována nižší částkou, než ostatní technologie tepelných čerpadel díky nižším pořizovacím nákladům a nižší efektivnosti*)
- **voda – voda:** 4,7 při teplotní charakteristice W10/W35

Co je potřeba doložit?

- a) čestné prohlášení o likvidaci původního zdroje
- b) zavázat se užívat ekologický zdroj po dobu 15 let, nebo jeho následnou výměnu za ekologičtější
- c) závazek užívat v daném kotli topidlo, pro něž je daný zdroj určen (palivo, pro které výrobce garantuje požadovanou účinnost a mezní hodnoty emisních koncentrací)
- d) výpočet měrné roční spotřeby tepla na vytápění budovy, návrh výkonu nového zdroje, způsob jeho regulace a zapojení do otopné soustavy

Výše dotace se odvíjí od procentuelní částky nákladů na pořízení zdroje a zapojení do otopné soustavy. Nezahrnujeme zde úpravu otopné soustavy.

Otopná soustava vybavena tepelným čerpadlem musí být vybavena regulací provozu, zohledňující vnitřní a venkovní teplotu.

2.6.2 Instalace nízkoemisních zdrojů na biomasu a účinných tepelných čerpadel do novostaveb

Kotle zařazené do Seznamu výrobků a technologií splňují limity požadované předpisy pro udělení dotace (tepelná čerpadla s roční měrnou spotřebou tepla menší než 50 kWh/m²)

Zdroje na biomasu v novostavbách

V tomto případě jsou podporovány pouze zdroje na biomasu bez ručního přidávání a s akumulací větší než 50 l na 1 kilowatt jmenovitého tepelného příkonu kotle. Kotle s nižšími parametry nejsou v dané oblasti podporovány.

Tepelná čerpadla v novostavbách

Předpoklad instalace tepelných čerpadel pro rodinné a bytové domy.

Výměna stávajícího zdroje za tepelná čerpadla

viz. Výměna stávajících zdrojů za tepelná čerpadla

Co je potřeba doložit?

- a) zavázat se užívat ekologický zdroj po dobu 15 let, nebo jeho následnou výměnu za ekologičtější
- b) závazek užívat v daném kotli topidlo, pro něž je daný zdroj určen (palivo, pro které výrobce garantuje požadovanou účinnost a mezní hodnoty emisních koncentrací)

- c) výpočet měrné roční potřeby tepla na vytápění budovy (nesmí přesáhnout 50 kWh/m² podlahové plochy), návrh výkonu nového zdroje, způsob jeho regulace a zapojení do otopné soustavy

Výše dotace se odvíjí od procentuelní částky nákladů na pořízení zdroje a zapojení do otopné soustavy. Zahrnujeme náklady na zapojení zdroje do otopné soustavy. Úpravy otopné soustavy nejsou v tomto případě zahrnovány do předmětu dotace.

2.6.3 Instalace solárně-termických kolektorů

Podpora instalace solárně-termických kolektorů na rodinné a bytové domy (nové či stávající) pro přípravu teplé vody, nebo v kombinaci příprava teplé vody a přitápění.

Nejsou podporovány fotovoltaické systémy na výrobu el. energie.

Podmínky přidělení dotace

Minimální hodnoty ročního solárního zisku musí být 350 kWh/m² kolektorové absorpční plochy – celkem 1500 kWh pro rodinné domy a 1000 kWh na bytovou jednotku při instalaci na bytovém domě.

Pokud se daný systém využívá v kombinaci ohřevu vody a přitápění, zvyšují se dané limity ročního solárního zisku **1,3** krát.

Výše dotace se odvíjí od celkových nákladů na zapojení dané jednotky do systému přípravy teplé vody, případně do otopné soustavy.

2.7 Dotační bonus

Obsahuje kombinaci daných opatření ohodnocených dotačním bonusem.

- a) komplexní zateplení/dílčí zateplení + zdroj na biomasu nebo tepelné čerpadlo
- b) komplexní zateplení/dílčí zateplení + solárně-termické kolektory
- c) pasivní novostavba + solárně-termické kolektory
- d) zdroj na biomasu nebo tepelné čerpadlo do novostavby + solárně-termické kolektory na přitápění

3 Příloha

Příloha č. 1: Přehled oblastí podpory a výše dotace

Označení	Podporovaná opatření	Jednotka dotace	Výše dotace
Rodinné domy			
A.1	Celkové zateplení, dosažení měrné roční potřeby tepla na vytápění 70 kWh/m ²	Kč/m ²	1 550
A.1	Celkové zateplení, dosažení měrné roční potřeby tepla na vytápění 40 kWh/m ²	Kč/m ²	2 200
A.2	Dílčí zateplení, snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění o 20 %	Kč/m ²	650
A.2	Dílčí zateplení, snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění o 30 %	Kč/m ²	850
B	RD v pasivním standardu	Kč	250 000
C.1	Zdroj na biomasu s ruční dodávkou paliva bez akumulační nádrže	Kč	50 000
C.1/C.2	Zdroj na biomasu s ruční dodávkou paliva a s akumulační nádrží o požadovaném objemu	Kč	80 000
C.1/C.2	Zdroj na biomasu se samočinnou dodávkou paliva	Kč	95 000
C.1/C.2	Tepelné čerpadlo země–voda, voda–voda	Kč	75 000
C.1/C.2	Tepelné čerpadlo vzduch–voda	Kč	50 000
C.3	Solárně-termické kolektory, pouze příprava teplé vody	Kč	55 000
C.3	Solárně-termické kolektory, příprava teplé vody i přitápění	Kč	80 000
D	Dotiční bonus při kombinaci vybraných opatření u RD	Kč	20 000
Bytové domy			
A.1	Celkové zateplení, dosažení měrné roční potřeby tepla na vytápění 55 kWh/m ²	Kč/m ²	1 050
A.1	Celkové zateplení, dosažení měrné roční potřeby tepla na vytápění 30 kWh/m ²	Kč/m ²	1 500
A.2	Dílčí zateplení, snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění o 20 %	Kč/m ²	450
A.2	Dílčí zateplení, snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění o 30 %	Kč/m ²	600
B	BD v pasivním standardu	Kč/b.j.	150 000
C.1	Zdroj na biomasu	Kč/b.j.	25 000
C.1/C.2	Tepelné čerpadlo země–voda, voda–voda	Kč/b.j.	20 000
C.1/C.2	Tepelné čerpadlo vzduch–voda	Kč/b.j.	15 000
C.3	Solárně-termické kolektory, pouze příprava teplé vody	Kč/b.j.	25 000
C.3	Solárně-termické kolektory, příprava teplé vody i přitápění	Kč/b.j.	35 000
D	Dotiční bonus při kombinaci vybraných opatření u BD	Kč/BD	50 000

zdroj: Příloha I/2 Směrnice č. 9/2009